

Nr.7.4. Drošības noteikumi nodarbībām ķīmijas kabinetā

1. Vispārīgās prasības

- 1.1. Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem izglītības iestādes ķīmijas kabinetā redzamā vietā. Izglītojamie tiek iepazīstināti ar šiem drošības noteikumiem apjomā ne retāk kā 2 reizes gadā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē mācību sociālā tīkla elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem izglītojamais to apliecina ar vārdu “*iepažinos*” un parakstu, norādot iepazīstināšanas datumu.
- 1.1. Ķīmijas kabineta reaktīvu glabātuvei (laboratorijai vai citādi) tiek izstrādātas atsevišķas drošības prasības - instrukcija. Izglītojamajiem ieiet ķīmisko vielu, materiālu, reaktīvu glabātvē - **aizliegts**.
- 1.2. Ķīmijas kabinetu nodarbībām sagatavo (izdala reaģentus u. tml.) ķīmijas skolotājs vai laborants pirms nodarbību sākuma.
- 1.4. Par kārtību savā mācību (nodarbību) vietā ir atbildīgs katrs izglītojamais.

2. Nodarbību sākums

- 2.1. Izglītojamie ķīmijas kabinetā ienāk ar pirmo zvanu uz mācību stundu un ieņem savas noteiktās vietas, kuras mainīt drīkst tikai ar skolotāja atļauju.
- 2.2. Aizliegts bez skolotāja atļaujas (norādījuma) aiztikt kabinetā esošos traukus ar ķīmiskajām vielām vai ķīmiskajiem produktiem, iekārtas, ierīces.
- 2.3. Praktiskās darbības uzsākas pēc skolotāja norādes.
- 2.4. Uz galda nedrīkst atrasties nekas lieks, drīkst atrasties tikai nepieciešamie mācību līdzekļi, instrumenti un aparāti.
- 2.5. Jāievēro tīrība un kārtība.

3. Nodarbību gaita

- 3.1. Ķīmisko eksperimentu gaitā aizliegts ēst. Nevienu ķīmisko reaģentu vai reakcijas produkciju nedrīkst nogaršot.
- 3.2. Vielas (tvaiku, gāzes, aerosolu) ar ožu jāpārbauda uzmanīgi, ar plaukstu viegli vēdinot uz sevi, dziļi neieelpojot.
- 3.3. Aizliegts traucēt citus izglītojamos un veikt neuzmanīgas kustības, kas var novest pie citu izglītojamo vai skolotāja traumatisma (novērst uzmanību, bīdīt, grūstīt).
- 3.4. Sevišķi uzmanīgi veicamas darbības ar skābēm un sārmu, smagajiem un sārma metāliem, īpaši viegli uzliesmojošām, viegli uzliesmojošām un degošām vielām un šķīdumiem.
- 3.5. Sildierīces ar atklātu liesmu nodzēs ar segvāciņu, nevis liesmu nopūš. Visam pudelītēm u.c., ja tajos esošie reaktīvi pašlaik nav nepieciešami, jābūt aizkorķētām.
- 3.6. Ķīmiskajām reakcijām pielietojamo reaktīvu daudzums nedrīkst būt lielāks par skolotāja norādīto (izsniegto).

- 3.7. Pirms eksperimenta jāpārlicinās par lietojamās (izvēlētās) vielas atbilstību, t. i., jāizlasa uzraksti uz reaktīva pudelītes (cita trauka), vielu pārlejot citā traukā, etiķetei jābūt uz augšu.
- 3.8. Praktisko nodarbību gaitā trauka vaļējo galu nevērst pret sevi vai citiem klasesbiedriem.
- 3.9. Ja nodarbību gaitā kaut kas izlīst, nopil (nobirst) no galda - tas tūlīt jāsavāc un jāuzslauka. Par notikušo informējams skolotājs.
- 3.10. Reaģentu pārpalikumus nebērt un neliet atpakaļ vielu traukos.
- 3.11. Ķīmijas stundu laikā nedrīkst staigāt pa klasi, mainīties vietām vai iziet no klases.

4. Rīcība ķīmisko un termisko traumu un aizdegšanās gadījumā

- 4.1. Ja nodarbību gaitā uz ādas, acīm, apģērba nokļūst bīstama viela (sārms, skābe) vai ir noticis termiskais apdegums, nekavējoties skartā ķermeņa daļa (kontakta vieta) mazgājama (skalojama) vēsa tekoša ūdens strūklā vismaz 15 minūtes. Nepieciešamības gadījumā jāizsauc Neatliekamā medicīniskā palīdzība pa tālruni 113. Atbilstoši Katastrofu medicīnas centra akceptētai pirmās palīdzības metodikai cietušās vietas apstrāde ar jebkādu vāju skābes vai sārma šķīdumu ir aizliegta.
- 4.2. Ja nodarbību gaitā notikusi aizdegšanās un ar rīcībā esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem (pulvera vai ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparāts, smiltis u. c.) skolotājam to nav iespējams likvidēt laikā līdz 30 sekundēm - izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu pa tālr. 112. Ziņot par esošo situāciju direktoram, atbildīgajam par ugunsdrošību izglītības iestādē.
- 4.3. Ja radies nelaimes gadījums vai trauma, nekavējoties ziņot skolotājam!

5. Beidzot nodarbības

- 5.1. Beidzot nodarbības:
 - 5.1.1. ieplīsušie trauki u. tml. jānodod skolotājam;
 - 5.1.2. jānomazgā visi lietotie trauki un instrumenti;
 - 5.1.3. neizmantojie reaktīvi jānodod skolotājam;
 - 5.1.4. jāizslēdz visas sildierīces un elektroietaisies, jānoslēdz ūdensvada krāni;
 - 5.1.5. jāsakārto darba vieta.
 - 5.2. Ja nodarbību gaitā iegūta pat nenožīmīga trauma (apdegums, skabarga, griezumš u.tml.), informēt skolotāju.
 - 5.3. Pārtraukumos starp nodarbībām izglītojamajiem jāatstāj mācību telpas un tās jāizvēdina.
- 6.** Par noteikumu ievērošanu un izglītojamo instruēšanu atbildīgi ķīmijas skolotāji, interešu izglītības skolotāji.

Direktore

G.Kļaviņa